

Spis treści

Przedmowa	11
Część I. Zarys wykładu.....	13
Zagadnienia wstępne.....	u
§ 1. Przedmiot wykładu prawa rzymskiego.....	14
§ 2. Pojęcie prawa.....	15
§ 3. Charakterystyka prawa epoki niewolnictwa.....	19
§ 4. Doniosłość prawa rzymskiego dla współczesnego prawoznawstwa.....	21
§ 5. Systematyka prawa rzymskiego.....	22
§ 6. Okresy historycznego rozwoju prawa.....	22
§ 7. Rzymskie podziały prawa.....	24
1. Ius civile, ius peregrinorum i ius gentium (24). 2. Ius publicum — ius privatum (25).	
3. Ius commune — ius singulare (26).	
§ 8. Prawo względne i bezwzględne.....	27
§ 9. Prawo bezwzględnie i względnie obowiązujące.....	27
§ 10. Prawo w znaczeniu przedmiotowym i podmiotowym.....	27
§ 11. Obowiązkiwanie normy prawnej w miejscu i w czasie.....	28
§ 12. Interpretacja prawa.....	30
§ 13. Prawo materialne i prawo formalne.....	32
§ 14. Źródła poznania i powstania prawa.....	32
Dział I. Źródła prawa rzymskiego.....	34
A. Źródła prawa.....	34
§ 15. Prawo zwyczajowe.....	34
§ 16. Ustawa.....	34
§ 17. Edykt pretorski.....	36
§ 18. Uchwały senatu.....	37
§ 19. Nauka prawa.....	38
§ 20. Konstytucje cesarskie.....	41
B. Zbiory prawa.....	42
§ 21. Przedjustyniańskie zbiory prawa. Nauczanie prawa.....	42
§ 22. Ustawodawstwo justyniańskie.....	43
C. Losy prawa rzymskiego po kodyfikacji justyniańskiej.....	45
§ 23. Prawo rzymskie we Wschodniej Europie.....	45
§ 24. Prawo rzymskie w Zachodniej Europie.....	47
§ 25. Prawo rzymskie w Polsce.....	54

Dział II. Proces rzymski prywatny.....	57
A. Zagadnienia ogólne.....	57
§ 26. Prawo procesowe a prawo materialne.....	57
§ 27. Historyczny rozwój procesu rzymskiego.....	58
§ 28. Organizacja sądownictwa i dwufazowość postępowania w procesie zwyczajnym.....	59
§ 29. Strony i ich zastępcy procesowi.....	60
§ 30. Zdolność sądowa, zdolność procesowa i legitymacja procesowa.....	60
B. Postępowanie zwyczajne (Ordo iudiciorum privatorum).....	61
§ 31. Proces legisakcyjny.....	61
§ 32. Proces formułkowy.....	62
1. Geneza procesu formułkowego (62). 2. Postępowanie in iure (63). 3. Litis contestatio (64). 4. Budowa formułki procesowej (64). 5. Obrona pozwanego w procesie (66). 6. Rodzaje actiones (67). 7. Postępowanie apud iudicem (69).	
§ 33. Egzekucja.....	70
C. Ochrona pozapprocesowa.....	72
§ 34. Środki ochrony pozapprocesowej.....	72
D. Postępowanie nadzwyczajne.....	73
§ 35. Proces kognicyjny.....	73
1. Geneza procesu kognicyjnego (73). 2. Organizacja sądownictwa (76). 3. Wszczęcie i przebieg postępowania sądowego (76). 4. Dowody (78). 5. Wyrok (80). 6. Apelacja (81). 7. Egzekucja (83). 8. Episcopalis audientia (83). 9. Proces reskryptowy (84).	
Dział III. Rzymskie prawo prywatne.....	85
A. Podmioty prawa i zdarzenia prawne.....	85
a. Podmioty prawa.....	85
§ 36. Zdolność prawna.....	85
§ 37. Początek i koniec osobowości fizycznej.....	86
§ 38. Status libertatis.....	87
§ 39. Status civitatis.....	90
§ 40. Status familiae.....	91
§ 41. Przyczyny ograniczające zdolność prawną.....	94
§ 42. Osoby prawne.....	94
b. Zdarzenia prawne.....	96
§ 43. Zdarzenia prawne — działania.....	96
§ 44. Skutki zdarzeń prawnych.....	98
c. Czynności prawne.....	101
§ 45. Pojęcie i podział czynności prawnych.....	101
§ 46. Wady oświadczenia woli.....	101
§ 47. Elementy składowe czynności prawnej.....	107
§ 48. Zastępstwo.....	109
§ 49. Zdolność do czynności prawnych.....	110
B. Prawo rzeczowe.....	111
a. Rzeczy i prawa rzeczowe.....	111
§ 50. Pojęcie i podział rzeczy.....	111
§ 51. Pojęcie i podział praw rzeczowych.....	113
b. Władztwo faktyczne nad rzeczą.....	114
§ 52. Posiadanie i dzierżenie.....	114
1. Definicja posiadania i dzierżenia (114). 2. Geneza rzymskiej possessio (114). 3. Rodzaje	

posiadania (116). 4. Skutki prawne posiadania (117). 5. Ochrona posiadania (117). 6. Nabycie i utrata posiadania (118).	
c. Własność.....	119
§ 53. Pojęcie własności, treść i ograniczenia. Współwłasność.....	119
1. O własności w ogólności (119). 2. Własność rzymska i jej rodzaje (120). 3. Próby definiowania własności rzymskiej (123). 4. Treść prawa własności i jej ograniczenia (126). 5. Współwłasność (127).	
§ 54. Nabycie własności.....	127
1. Zasady ogólne (127). 2. Mancypacja (128). 3. In iure cessio (128). 4. Tradycja (128). 5. Zasiedzenie (129). 6. Zawłaszczenie (131). 7. Przetworzenie (131). 8. Połączenie i zmieszanie (131). 9. Nabycie owoców (132).	
§ 55. Ochrona prawa własności.....	132
1. Powództwo windykacyjne (133). 2. Powództwo negatoryjne (134). 3. Powództwo publicjańskie (134). 4. Inne środki ochrony własności w stosunkach sąsiedzkich (135).	
d. Prawa na rzeczy cudzej.....	136
§ 56. Służebności.....	136
§ 57. Zastaw.....	139
§ 58. Emfiteuza i superficies.....	141
C. Zobowiązania	143
a. Część ogólna.....	143
§ 59. Pojęcie zobowiązania.....	143
§ 60. Źródła zobowiązań.....	145
§ 61. Przedmiot zobowiązania.....	149
§ 62. Podział zobowiązań.....	151
§ 63. Wielość podmiotów zobowiązania.....	152
§ 64. Skutki niewykonania zobowiązania.....	153
§ 65. Zmiana podmiotów zobowiązania.....	155
§ 66. Umocnienie zobowiązań.....	157
§ 67. Umorzenie zobowiązań.....	158
b. Źródła zobowiązań.....	162
Kontrakty, pacta i jak gdyby kontrakty	162
§ 68. O kontraktach i jak gdyby kontraktach w ogólności.....	162
§ 69. Kontrakty realne.....	165
1. Pożyczka (165). 2. Użyczenie (166). 3. Przechowanie (167). 4. Kontrakt powierniczy (168). 5. Kontrakt zastawniczy (169).	
§ 70. Kontrakty werbalne i literalne.....	170
1. Stypulacja (170). 2. Kontrakty literalne (174).	
§ 71. Kontrakty konsensualne.....	175
1. Kupno-sprzedaż (175). 2. Najem (179). 3. Zlecenie (181). 4. Spółka (183).	
§ 72. Kontrakty nienazwane.....	184
§ 73. Pacta nuda i pacta vestita.....	186
1. Ogólna charakterystyka (186). 2. Pacta pretorskie (188). 3. Pacta legitima (189)	
§ 74. Zobowiązania jak gdyby z kontraktów.....	191
1. Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia (191). 2. Bezpodstawne wzbogacenie (192). 3. Przypadkowa wspólność majątkowa (193). 4. Opieka (193). 5. Zapis testamentowy (194).	
Zobowiązania z deliktów i jak gdyby z deliktów	194
§ 75. O deliktach i jak gdyby deliktach w ogólności.....	194
§ 76. Delikty.....	196
1. Kradzież (196). 2. Rabunek (197). 3. Zniewaga (198). 4. Bezprawne uszkodzenie cudzej rzeczy (199).	
§ 77. Zobowiązania jak gdyby z deliktów.....	202
1. Iudex qui litem suam fecit (202). 2. Effusum vel deiectum (202). 3. Positum aut suspensum (203). 4. Odpowiedzialność właścicieli statków, oberży i stajen (203).	

D. Prawo rodzinne	203
§ 78. Małżeństwo i konkubinaty.....	203
§ 79. Skutki prawne małżeństwa.....	208
§ 80. Władza ojcowska.....	209
§ 81. Opieka i kuratela.....	211
E. Prawo spadkowe	212
§ 82. Pojęcie spadku.....	212
§ 83. Dziedziczenie testamentowe.....	215
§ 84. Dziedziczenie beztestamentowe.....	218
§ 85. Dziedziczenie przeciwtestamentowe.....	219
§ 86. Nabycie spadku i jego skutki. Ochrona prawna spadkobierców.....	221
§ 87. Legaty i fideikomisy. Fideikomis uniwersalny.....	224
Część II. Wybór źródeł	227
Skorowidz	314